

REZOLUTË

PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË ENTIT RREGULLATOR TË ENERGISË PËR VITIN 2020

Kuvendi i Shqipërisë,

Duke njohur Entin Rregullator të Energjisë si rregullatorin e vetëm dhe të pavarur për mbikëqyrjen e funksionimit të tregut të energjisë elektrike e të gazit natyror, si dhe për ruajtjen e ekuilibrit ndërmjet interesave të konsumatorëve, shtetit dhe sipërmarrësve në këtë sektor;

Duke vlerësuar që viti 2020 ka qenë një vit shumë i rëndësishëm pasi më 15 nëntor 2020 projekti TAP përfundoi realizimin e tij; ndërtimi i tubacionit tokësor, i cili kalon përmes Shqipërisë ka përfunduar në përputhje me të gjitha kriteret dhe standardet e një projekti të përmasave kaq të mëdha, tashmë Shqipëria është e lidhur me një rrjet ndërkombëtar të gazit;

Duke vlerësuar, gjithashtu, që viti 2020 shënon themelimin e Bursës Shqiptare të Energjisë Elektrike (ALPEX), e cila më 23 tetor 2020 u regjistrua në QKB dhe pritet të bëhet efektive (*Go-Live*) së shpejti duke i hapur rrugën funksionimit të tregut të energjisë së ditës në avancë;

Duke vlerësuar faktin që numri i prodhuesve të pavarur të energjisë elektrike vjen duke u rritur nga viti në vit, duke rritur peshën e këtyre prodhuesve në treg, i cili është një hap i rëndësishëm për liberalizimin e tregut të energjisë elektrike në vendin tonë;

Duke vlerësuar hapat e rëndësishëm të ndërmarrë për rritjen e prodhimit të energjisë elektrike me kosto të ulët përmes diversifikimit të burimeve të rinovueshme të energjisë në Shqipëri nëpërmjet implementimit të planit kombëtar të veprimit për nxitjen e prodhimit të energjisë nga impiante fotovoltaike dhe eolike, si dhe finalizimi me sukses i dy ankandëve për ndërtimin e impianteve fotovoltaike me kapacitet total të instaluar 240 MWp;

Duke vlerësuar trendin pozitiv të uljes së nivelit të humbjeve të energjisë elektrike në sistemin e shpërndarjes, i cili vijon të ketë një rënie nga viti në vit, humbjet e energjisë elektrike për vitin 2020 arritën në nivelin 21.48%, duke shënuar një ulje të lehtë krahasuar me nivelin prej 21.79% të vitit 2019, ndërkohë niveli total i arkëtimeve për vitin 2020 është në vlerat prej 95.8 %, tregues ky i konsoliduar vitet e fundit në nivelin mbi 95%;

Duke vlerësuar faktin që viti 2020 është viti i parë i operimit individual të secilës prej shoqërive OSSH sh.a., FSHU sh.a. dhe FTL sh.a., këto shoqëri kanë zhvilluar në mënyrë të pavarur nga njëra-tjetra aktivitetin përkatës sipas licencave që ato zotërojnë,

Vlerëson veprimtarinë e Entit Rregullator të Energjisë gjatë vitit 2020 në këto drejtime:

- Punën e bërë për të garantuar mbarëvajtjen e sektorit të energjisë gjatë situatës së pandemisë COVID-19, ku në bashkëpunim me operatorët e licencuar për shërbimin publik janë marrë të gjitha masat e nevojshme për furnizimin me cilësi dhe siguri të konsumatorëve, si dhe dhënies së shërbimeve përkatëse.

- Bashkëpunimin ndërmjet ERE-s dhe dy autoriteteve të tjera rregullatore të Italisë dhe Greqisë për miratimin e dokumenteve të ndryshme të përbashkëta, si: vendimi i përbashkët për certifikimin e Operatorit të Pavarur të Transmetimit, miratimi i Kodit të Rrjetit të TAP-it etj. Përfundimi i TAP-it në nëntor 2020 ka bërë të mundur që tashmë Shqipëria të jetë e liqadthur me një rrjet ndërkombëtar të gazit.

- Punën e bërë nga ERE në bashkëpunim me ministrinë e linjës për hartimin e legjislacionit sekondar për sektorin e gazit natyror duke kompletuar të gjithë kornizën ligjore për një funksionim normal të tregut të gazit në vendin tonë.

- Punën e bërë për krijimin e tregut të përbashkët të energjisë elektrike Shqipëri–Kosovë, veçanërisht në kuadër të ngritjes së bursës së energjisë, harmonizimit dhe adaptimit të kuadrit rregullator dhe teknik.

- Bashkëpunimin e ERE-s me të gjithë aktorët për sa i përket ngritjes së Bursës Shqiptare të Energjisë, e cila pritet të bëhet efektive (*Go-Live*) gjatë gjysmës së dytë të vitit 2021.

- Vënie në punë të linjës së interkonjeksionit 400 kV Tiranë (Shqipëri) – Prishtinë (Kosovë), e cila do të përmirësojë sigurinë e furnizimit me energji elektrike për dy vendet tona, duke marrë parasysh faktin se dy vendet tona kanë sisteme komplementare të prodhimit të energjisë elektrike.

- Rolin dhe kontributin e ERE-s lidhur me ndryshimet ligjore në ligjin nr. 7/2017, “Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme”, ku përfshihen edhe impiantet e vetëprodhuesve të energjisë elektrike, si dhe miratimin e akteve të ndryshme, të cilat i shërbejnë rregullimit të tregut të energjisë elektrike të prodhuar nga burimet e rinovueshme, si: dielli, era, bimasë etj.

- Punën e bërë nga ERE, e cila, pas konsultimit edhe me Sekretariatit të Energjisë në Vjenë, me vendimin përkatës ka miratuar programin e pajtueshmërisë së OSSH sh.a., i cili synon shmangien e sjelljeve diskriminuese të OSSH sh.a. ndaj pjesëmarrësve të tjerë në tregun e energjisë elektrike.

- Punën e bërë për miratimin e rregullores, kërkesave dhe procedurave për përcaktimin e Operatorit të Emëruar të Tregut të Energjisë Elektrike (NEMO).

Kuvendi i Shqipërisë kërkon që Enti Rregullator i Energjisë për vitin 2021 të angazhohet në këto drejtime:

1. Të kërkojë impenjim maksimal nga OSHEE sh.a. për implementimin në një kohë sa më të shkurtër të masave të parashikuara në Planin e Veprimit për Ndarjen Funksionale të OSHEE sh.a., si një hap ngushtësisht të lidhur me liberalizimin e tregut të energjisë elektrike, hapjen e mëtejshme të tij dhe si një kërkesë e theksuar edhe në progresraportin i KE-së.

2. Në bashkëpunim me Rregullatorin e Kosovës, të marrë masa për hapjen e procesit të përzgjedhjes së NEMO-s (Operatorit të Emëruar të Tregut të Energjisë Elektrike), si dhe për përafrimin e legjislacionit sekondar midis dy vendeve dhe hapave të tjerë të nevojshëm në funksion të bashkimit të tregjeve të dy vendeve tona.

3. Të rrisë bashkëpunimin me Entin Rregullator të Italisë për të bërë të mundur njohjen e Operatorit të Emëruar të Tregut të Energjisë Elektrike (NEMO) në komitetet e bursave të vendeve të BE-së.

4. Përmes mundësive të reja në fushën e teknologjisë së informacionit duhet të punojë për zhvillimin dhe implementimin e një sistemi të menaxhimit dhe trajtimit të ankesave, dhënies së informacionit të saktë e të shpejtë për konsumatorët, si dhe trajtimit në një kohë sa më të shkurtër të ankesave.

5. Të punojë për hartimin e treguesit të matjes dhe vlerësimit të performancës së shërbimit ndaj klientit që garanton çdo i licencuar në furnizim, për të bërë të mundur ofrimin e një shërbimi cilësor dhe me standarde për konsumatorin.

6. Përmes mjeteve dhe mënyrave të informacionit të mbështesë dhe promovojë kalimin nga një konsumator pasiv, subjekt i tarifave të rregulluara, akteve rregullatore, në një pjesëmarrës aktiv të tregut të energjisë.

7. Duhet të vijojë mbikëqyrjen e performancës së operatorit sa i përket zbatimit të detyrimeve që burojnë nga ligji dhe aktet nënligjore për mbrojtjen e të drejtave të konsumatorëve të energjisë elektrike.

8. Përmes miratimit të akteve rregullatore të punojë për nxitjen e investimeve në impiante të prodhimit të energjisë elektrike nga burimet e vogla të rinovueshme, si: dielli, era, bimasë etj., të cilat sjellin një diversifikim gradual të prodhimit të energjisë në vend, një kërkesë e përsëritur edhe në raportet e progresit të BE-së.

9. Të japë ndihmesën e nevojshme dhe të bashkëpunojë me të gjithë aktorët në vend për të bërë të mundur ndërtimin e rrjetit të transmetimit dhe shpërndarjes së gazit. Ngritja e infrastrukturës së gazit është me rëndësi, pasi gazi jo vetëm sjell diversifikimin e burimeve në vend dhe është më ekonomik në përdorimin, por ka edhe emetim shumë herë më të vogël në ambient.

10. Lidhur me përdorimin e teknologjive të reja për stacionet e ngarkimit të automjeteve elektrike, përfshirë rregullimin e tarifimit të këtij shërbimi, t'u referohet praktikave të rregullatorëve në vendet e BE-së duke propozuar opsionet dhe zgjidhjet përkatëse.

11. Mbështetur në parimin e hapjes së tregut, parimin e koherencës dhe atë të shpërndarjes së drejtë, të përqendrohet në punën e saj, në promovimin e konkurrencës dhe inovacionit me qëllim uljen e çmimeve për konsumatorin dhe rritjen e cilësisë së shërbimeve.

12. Me qëllim zvogëlimin e barrierave rregullatore dhe shkurtimin e kohës së procedurave rregullatore, të kryejë një analizë *ex-post* të rregulloreve përkatëse.

13. Krahas ndjekjes së problematikave që mund të lindin nga implementimi i projektit pilot të sistemit të ri të faturimit të energjisë elektrike, të konsiderojë mundësinë e instalimit gradual të matësve inteligjentë, bazuar kjo në një analizë kosto-përfitim dhe duke caktuar nivelin e përshtatshëm për zbatimin sipas zonave të ndryshme (urbane, suburban dhe rurale) në varësi edhe të mbulimit me rrjetin e telekomunikacionit.

KRYETAR
Gramoz Ruçi

Miraturar në datën 1.7.2021.